

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Año XII

Reus Dissapte 6 de Nvembre de 1897

Núm. 3.412

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
A provincials trimestre. Ptas. 1/00
Estranger y Ultramar. Ptas. 1/50
Anúncis, a preus convencionals.

Administraci y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administraci d'aquest diari y en las principals librerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefede clinica y ab títol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre el Correu. Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols. Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carill, Figueras, (Girona)
Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantida.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo monument á Marián Aguiló

Sembla que per fi será un fet la creació de una sepultura monumental en lo Monastir de Ripoll, al patriarca de las lletres catalanas, D. Marián Aguiló y Fuster.

La idea nascuda y apuntada fa poch per algunas associacions y periódichs catalanistas, ha fet sa via y va á ser prompte una hermosa realitat, si no li manca la cooperació de tots los bons catalanistas, que de segur no li mancará.

Al «Círcol Literari» de Vich ha capigut l'honor d'empreses l'honrosa tasca d'honar la memoria del gran mestre, y al efecte ha nombrat de son sí una «Comissió Executiva» que desseguida d'estar constituída ha redactat y ha repartit la següent patriótica circular:

«MOLT RESPECTABLE SENYOR:

En la vetllada del dia 26 de Setembre prop-passat celebrá el Círcol Literari una sessió necrológica dedicada á la bona memoria de D. Marián Aguiló y Fuster (que al cel sia) y organizada pels poetas y escriptors d'aquesta Cíutat, deixebles tots de tant inoludible Mestre. Entre ells se conta, com generalment es sabut, lo senyor Ganonge d'aquesta Seu y Mestre en Gay Sabber Mossen Jaume Collell, qui trobantse ausent d'aquí per motius de salut y desitjant á pesar d'acó cumplir son deber de pendre part en l'acte, enviá, per es-ser llegida en lo mateix, una notable lletra que fou

aplaudida ab calor per l'auditori y que, publicada després per la majoria dels periódichs catalans, haurá arribat de segur á coneixement de Vosté.

L'idea qu'en dita lletra se proposa d'honar la memoria del Mestre Aguiló enterrant ses mortals des-pulles en lo restaurat Monestir de Ripoll es tant digna y tant acertaída que, acceptada ab entusiasme general, la Junta d'aquesta Societat considerá, no solament com un honor, sinó també com un deber apropiársela y fer tots los treballs que fossen necessaris per que, com més aviat millor, pogués veures realizada. A aquest fi, començá dita Junta per designar una Comissió que anás á presentar l'original de la lletra de Mossen Jaume Collell al venerable Prelat Restaurador de Santa María de Ripoll, significantli que el Círcol Literari, si contava ab la venia de S. E. J., comensaria á emprendre ls treballs per fer prácticli lo pensament. Lo senyor Bisbe rebé la lletra ab visible satisfacció y, no solament concedí la venia que se li demanava, sinó que s'oferí á ajudar als treballs en tot lo que ell pogués; cooperació de grandíssima valua que, com es natural, agrahí profundament lo Círcol Literari.

Contan, donchs, ab l'autorisacio del Prelat y animada per sos oferiments y ses paraules, la Junta del Círcol passá immediatament á posar l'idea en coneixement de la familia Aguiló, demanantli sa conformitat, que obtingué desseguida. Aleshores l'esmentada Junta cregué arribat lo cas de designar una nova Comissió que cuidás ja fins al final de la realisació del projecte recayent l'elecció en los qui subscriuen les presents, faltats de competencia, bé que no d'entusiasme.

Tant aviat com aquesta Comissió estigué constituída, demanaren veia al senyor Bisbe per tenir ab ell la primera reunió, per trobarse tant al costat de S. E. J., en la capital de sa Diócesis y entremix de Barcelona y Ripoll, se considerava apta per cuydar dels treballs podriam dirne d'acció privada que farà necessaris la traslació dels restos mortals de D. Marián Aguiló al restaurat Monestir, però que s'considerava incapás é incompetent per dirigir per sí sola los treballs d'acció pública, en los quals entenia dita Comissió que debían entrarhi totes las Societats, periódichs y demés entitats y elements que d'una manera directa ó indirecta están consagrats á la restauració, propagació y enaltiment de nostra llenga catalana, de la qual era viva encarnació l'insigne poeta de Mallorca. Abundant lo Prelat en les mateixes idees de la Comissió, s'acordá unánimement dirigirse á totes aquelles corporacions y periódichs que tenen igual interés que nosaltres en honrar la memoria del Patriarca de nostra literatura, ns solament dintre del Principat sino també en los reyalmes de Mallorca y de Valencia y demés terres y encontrades hont encara es viu y parlat nostre idioma, per que de la manera més práctica y senzilla, go es per medi de llurs Juntas Directives les unes y de llurs Directores los altres, ayden ab llur consell y ab llur acció als subscriptos representants del Círcol Literari. Y, com un dels primers treballs que cal embestir es la subscripció mitjansant la qual podrá realisarse l'pensament, convidar á dites Societats y periódichs á que, en la forma que oregan millor, obrin y fomenten dins llur respectiva esfera d'acció dita colecta, podent entrar interinament les quantitats rebudes en les tesoreries de las citades Societats ó en las administracions dels esmentats periódichs, fentsen cárrech després lo Depositari que oportunament elegirá de son sí aquesta Comissió.

En compliment d'aquest acort, nos dirigim á vos-té, distingit senyor, per que desde l'honoró y merecent lloch que ocupa se digne respondre á nostre desitj, autorisant la subscripció y treballant per son millor éxit, y significantnos, si ho creu convenient, tot lo que en concepte de vosté, ja baix un carácter general ó baix un carácter particular, devém fer traure l'major fruyt de nostra comanda.

La Comissió está segura de que l'entusiasme que sentirá vosté per la elevada idea que tractam de realisar li farà planers tots los treballs que per ella haja de fer y passadores totes las molesties. Y per có mateix no crephen los subscriptos haver d'afegir altres paraules á les dessusdites, mes que suficients per sa ilustració y patriotisme, ni fer més per ara que oferirseli en tot y per tot com sos servidors més afectes.

Visca molts anys.
Vich, 20 d'Octubre de 1897.»

Firman aquesta circular, D. Joseph Viquer, D. Antoni d'Espona y de Nuix, D. Joseph Serdá y Deniel, D. Martí Genís y Aguilar, D. Joseph Fatjó, D. Joseph Salarich y D. Lluís Nadal, Secretari.

Inútil dir que Lo SOMATENT acull ab entusiasme l'projecte, y que dins sa modesta esfera, farà tots los possibles pera contribuir á l'obra que ha d'honar y perpetuar la memoria del gran apóstol de las lletres catalanas.

ARTS Y LLETRAS

Titi

(Acabament)

Lo bbbiia, bbbxiia, bbbxiia, burrr, burrr, burrr, infernal durava bona estona, pero á la fi, com si aquella música sua y acompasada l'enervés, llensava las canyas, y entre bbbxiia y bbbxiia se propinava unas bofetadas que petavan més que la que van donar á Cristo. Encora l'eco de las bofetadas no s'havia estingit retronyint y repercutint pels àmbits del local, jos aplausos ho ofegavan tot, les aclamacions eran generals, y éll, sério, vermell com un vitxo y ses ulls bri-

llant com dugas brasas de foch encastadas en la vermillor de sa cara y plantat com una estatua, ho contemplava desde son lloch sens que ja may los estrepitosos aplausos logressin arrencarli una riatlla.

Acabats los aplausos y refet ja l'home de la fatiga que li havia causat la representació del «Amor de madre», s'incorporava, y per segona vegada se dirigia al públich dihent:

Senyores: ara van a veure lo Don Juan Tenorio.

Atenció! Aquí sí que n'hi havia per desllorigarse de riure; prenia ab bastanta trassa una posició algun tant melo-dramática, comensava a recitar ab naturalitat y bastant apaciguat aquells versos que comensan

«No es verdad angel de amor...

pero al arribar allí hont diu

Oh! sí, bellísima Inés... ja no podía contérrase: sa cara de vermella passava a ser maura, las orellas li tremolavan y l'nás de tant colorat adquiria un color blanch, estorsava sos trágichs ademans y reforsava sa veu, fins que engargollat, no podent casi ja dir faba, acabava las décimas tot en temps que s'pegava un parell de bofetadas que retrunyian per tota la sala d'una manera estrepitosa.

Oh, quina ovació se li dispensava allavors! se li aplaudia ab frenesi y se li aclamava ab entusiasme, mentres que ell, sério com sempre y com qui no ha fet res, ab una safata que sempre li deixava l'amo del establiment, passava a recullir los quartos que ab bastanta prodigalitat sos admiradors li abocavan.

Fins aquí la primera part del espectacle, que també l'Tití per fer més amena y agradable la funció, ne feya dos trossos d'un cop de safata.

La segona part se limitava tan sols a donar fidel compte de lo més important que li havia passat durant sa vida. A tal efecte sempre portava un diari qualsevol, fet plechs que ell ne deya «Historia del Tití», y posantse davant dels ulls, fent com qui llegeix y sens alsarlos un sol instant, comensava a explicar las mil peripecias que havia passat durant sa misera existencia.

Si conservessem en la memoria son discurs lo transcriuriam aquí, ja que no deixava d'esser curiós y agradable per aquell que l'escollava per primera volta, pero a fi de no cometre equívocs, ni alterar lo, ni veurens precisats a anyadirhi de nostra part paraulas y figuras que no tenia, recordarem per alt per alt los tres episodis que més sobressortian y que eran los verdaders nervis d'aquella narració.

Al cumplir los vint anys, com es natural, lo Tití entrà en quinta, y l'hó fou que pera confirmar una vegada més aquell adagi que diu que «Deu dona fabas a qui no té caixals»; al pobre Tití li tocà l'número hù, y, esclar, cap al quartel falta gent. Un cop al quartel ja pot suposar lo lector lo que li passaria, ell era des-cuydat, mes bé brut de mena, poch amich de subjec-tarse ni acatar ordres de ningú, puig que per la mateixa rahó may li havia fet goig lo treballar; y aixís fou que si dolent era l'mal pitjor fou lo rémey, puig que los cabos y oficials per aduhirlo, vingà d'elli palo y bofetada que te crío—y senyors—deya ell—d'aquí vé que ja no m'fan mal per fortas que sigan—y ell com si tal cosa, no s'adobaba... pero ja l'adobaban los altres.

Veient que no podían eixirne, varen posarlo a ranxero; aveure—pensavan—potser aixís podentse ben atipar y treballant poch farà bondat. Pero, jòh gran Deu! un dia en que sos companys lo deixaren sol a la cuyna, se menjà casi tot lo ranxo destinat a la quarta companyia. Nous pabos y novas bofetadas, pero cá, fills de Deu, no tingué escarment; an en sen demà ja hi havia tornat.

En vista que era inútil tot estors y de que no podian sortirne, no tingueren mes que donarli la llicencia y enviarlo a sa casa a fi de que ajudés a mantenir en lo possible a son pohre pare y mare ja vells.

Y veus aquí estimat lector que ja tornem a tenir lo Tití en campanya per segona vegada. Un dia, tot pas-sejante tranquilament per una vinya l'bon home ve-gé una figura de coll de dama y encantat com estava en mirarse las figas, sentí que un hot li deya:

—Tití.

—Que vols—contestà ell.

—Puja.

—Y que farà aquí dalt?—preguntà l' Tití.

—Me menjarás—li contestà, laconicament ella, la figa.

—Donchs ella que puja—y enfilantse per la soca puja dalt de la branca y se la menjà.

Lo pobre del Tití creyentse menjar una figa madu-ara no s' menjà mes que un hot que li posà una llavis inflats com una tomaca y tot plens de mel. Resultat d'aixó que l'mal de la boca li passà als peus fentlo anar coix y tinguén d'arrossegar unas crosas que ja no pogué deixar en tots los dias de la seva vida. Pobre ho-me, tothom se'n dolgué en extrém.

Y aném ja al tercer cas.

Lo dia 22 de septembre vigilia de santa Tecla, Festa major de Tarragona, lo Tití se trobava a Reus, cansat ó impossibilitat de caminar, pero no obstant, pesés a qui pesés, ell havia e deixarshi veure, tothom nota-ria la seva ausencia y fins alguns no li perdonarian tal crim; sa presencia n la ciutat dels terragonins era tant convenient com l'pá que s' menjavan.

Ell bé prou que hi auria anat ab lo tren per serhi mes prompte, pero lo res negre era que no tenia prou diners; lo bitllet valia ma pesseta y ell no possehia mes que dos rals. Nad—s digué per sí—jo d'una maner ó altre tinch d'anahi, ¿com ho farás Tití?—Y seguit dirigí sos passos a l'estació.

Després de raguetejr lo bitllet ab l' administrador sens conseguir que aquest li fes cap rebaixa, li vingué un pensament lluminós

—Tinch un bulto pea facturar—digué mes sério que may.

—Porteulo en bon hra,—li contestà l' administra-dor—y si paguen lo tarifat se l' facturarem.

—Q' an me n fareu pagar?

—Segons lo que pesi

—No arriba a sis arobas—contestà laconicament lo Tití.

—Llavors us costarà los rals,

—Donchs lo bulto sod jò—digué ab energia l' Ti-tí posentse tieso com un gal y ficsant fit-a-fit sa vista a la del administrador.

Lo bon home quedá pirat, pero admirat d'aquella sortida tant estrambótica y volgient seguir la broma, agafà l' pinzell, li donà una llepada de pastetas a l'es-quena y li plantà un paper groch que deya Reus a Tarra-gona, mercancias, un bulto, y seguit l'enmenà a un vagó carregat de feixos destinats a una fleca de la vehina capital y s'ficà a jaure entre ells esperant ab calma la hora que l' tren arrenqués.

Al arribar los feixos a son destí, al veure que aixís que ls anavan descarregant los anavan rebatent per terra, lo Tití desde l' fons del vagó cridà a fi de que no se li fes lo mateix:

—Ep mestrel cuydado que no es tot feixos aixó.

—Qui rediable hi ha aquí dins?

—Lo Tití que ha vingut en calitat de bulto desde Reus per no tenir prou quartos per un bitllet—contes-tà ell sens inmutarse.

Pel que per primera vegada l' sentia ja pot jutjar lo lector que era un distrehimient, pero per aquell que dos per tres lo veyá, mes que cansat era fatigós. Son repertori era sempre l' mateix, no sufria may cap in-novació, cols y mongetas per la tarde mongetas y cols per la nit.

Avuy ja no m' queda mes que l' recorri; me sembla un follet que la mort ha conjurat; de las canyas no se que se'n deuen haver fet; de bona gana ne donaria qualsevol quarto tant sols per ferlas figurar en l' esce-parata d' un antiquari ó penjarlas en algún museu de curiositats.

Las canyas del Tití! A qui no cridarian l' aten-ció?

J. ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 5 de Novembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d'observació, BARÓMETRE aneroides, GRAU d'humiditat, PLUJIA en 24 horas, AYGUA evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER. particular. Data for 9 m. and 3 p.

Table with 4 columns: HORAS d'observació, TEMPERATURAS (Maxima, Minim., Term. tipo), VENTS (direccio, classe), NUBOLS (can). Data for 9 m. and 3 p.

En un suelto de nostre número d' ahir sobre telé-fonos acabavam dihent que teníem algunas notas sobre telégrafos de que nos ocupariam un altre dia sent aixís que volham dir teléfonos.

Ab aixó queda contestada, per ara, la última part d' una atenta carta que hem rebut del Sr. Gefe telé-grafos d' aquesta ciutat.

Respecte al restó del contingut, en lo que ns fa-culta pera demanar en nom seu al Director de nostre estimat colega «El Liberal de Reus» que ns exhibeixi una carta que diu que li ha dirigit, com avuy tenim algunas ocupacions més precisas ho aguardarem pera demà.

Per resolució del Sr. President de Foment de nostre Municipi han comensat desde ahir a obrirse las espitas de las ayguas als abonats a las del Ajuntament, des-prés de cinch mesos d' haver sigut tancadas en vista de la escassés de dit liquit, quals circumstancias han cessat tant en virtut de las actuals plujas torrencials que paulatinament fan revenir las minas com per ha-verse adqirrit temporalment las ayguas que faltavan.

En la sessió celebrada ahir a la tarde per la Exce-lentíssima Diputació Provincial, quedá definitivament constituída la Comissió permanent resultant elegit president de la mateixa nostre bon amich D. Joseph Vidiella y Gomis diputat per nostre districte, a qui enviém nostra cordial felicitació que fa extensiva a aquesta ciutat.

Varias vegadas ns hem queixat de que l' rellotje del Campanar va avansat pero avuy que la diferencia ja es massa important ns permetem pregar al senyor President de la Secció de Govern, mani al encarregat del tal rellotje que l' tinga sempre a la hora correspon-ent ó sia a 23 mes que l' meridiá de Madrid y no a 35 como ahir estava.

Telégrafian de la Habana que en las provincias d' Occident de la isla de Cuba la situació sanitaria es alar-mant.

Durant lo mes d' octubre han ocorregut a Matanzas 850 defuncions. A Santo Domingo, població de Las Villas, de 5.000 habitants, ocorren a diari unas 40 defuncions.

Bona noticia per las mares que allá tenen los seus fills. Davant d' aquest gran triomf de las armas es-panyolas, qui no s' prepara a rebre ab grans festas y alegrías al gran casi-pacificador?

Aquesta nit, com de costum, arribará a aquesta ciutat lo distingit oculista Dr. Biada, permaneixent en la mateixa fins lo dilluns per la nit, pera atendre a sa clientela d' aquesta comarca.

En virtut d' haver pres possessió de son càrrech lo nou Alcalde d' aquesta ciutat, nostre particular y esti-mat amich D. Joseph Maria Borrás y Sardá, en la sessió del darrer dimecres, ahir foren moltas las distingidas personalitats de nostra ciutat que passaren a compli-mentarlo en lo saló de la Alcaldía de las Casas Consistorials y felicitarlo per la merescuda distinció de que ha sigut objecte.

L'ltre. senyor Governador civil de la provincia, D. Miquel Aguado y Gonzalez, en ateni B. L. M. ha tingut la finesa de participarnos haverse possessionat de tan honros càrrech, oferintnos al mateix temps lo seva cooperació pera tots los assumptos que s' relacio-nin al millor servey pública y als interessos particu-lars de la provincia, y la seva distingida consideració personal.

Nosaltres agramim la deferencia del Sr. Aguado y al retornarli son afectuós saludo, li desitjém lo més bon acert en sa delicada missió, y que tinga la fortuna de que ls seus actes resultin inspirats en la més estric-ta justicia.

Al mateix temps, Lo SOMATENT tindrà una verda-rea satisfacció, en posarse al costat del Governador civil pera qualsevolga gestió que aquest emprengui en be-nefici de la provincia, qual regencia li ha sigut con-fiada.

La comissió de festas del «Círculo Republicano Históric» nos participa que demà tindrà lloch en lo saló d' espectacles de dita societat un lluhit ball, al que nos prega hi assistim.

Procurarem correspondre a sa galanteria.

L' editor de Barcelona D. Salvador Manero Bayarri nos ha enviát un exemplar del oposcul «Misterios de la generación» que acaba de donar a la la estampa y que s' ven al preu de dos rals.

Agramim la mercé.

Ans d' ahir a la nit, en una casa de darrera l' Vapor Vell, un noy de poch anys s' encengué la roba ab un llum de ganxo, morint carbonizat al poch temps. Un subjecte que acudí a apagarli las robas, se produhí algunas cremaduras a las mans sens que per desgracia logrés salvarli la vida.

Hem tingut lo gust de rebre un bonich y notable catálech del establiment d' arboricultura y floricultura de D. Joan Alsina, d' aquesta ciutat. Dit catálech conté una infinitat de plantas y arbustas, desde las més ordinarias a las més delicadas y de l'lxó, algunas de las quals van reproduhidas en sas planas en excelents grabats.

Recomanem dit establiment a quants hagin de provehirse de plantes y arbres pera sos jardins ó camps.

Sabem que la societat «La Palma» te 'l projecte de canviar de domicili y á aquest fi ha llogat ja un nou local situat en un dels punts més céntrichs d' aquesta ciutat.

A fi de facilitar l'ingrés als que vulgan esser socis durant tot lo present mes no 's farán pagar drets de entrada.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pesetas 1004.75.

Crónica teatral

Replisse de «La Tempestad»

Despullats de las diferentes emociones que reberen durant l'execució de la obra qual títol encabessa las presents ratillas, avuy millor que ahir, podem emetre nostre lleal y desinteresat judici, en lo que afecta á la tasca dels artistas tots, donchs de la obra y partitura, per ser aquestas prou conegudas, no necessitan altre fallo que 'l que li han donat los publichs de tots los teatres.

Al emprendre aquesta tasca cumplim també l'ofert en la edició que ha precedit á aquesta, dente voluntariament concret per nosaltres ab l'apreciat lector, pero que no 's hira menos sagrat y prou de digressions.

«La Tempestad», se posa en escena en las tardes de nostre espayós colisseu, en la nit del dijous passat, per primera vegada en aquesta temporada, després de molts anys que nos la va servir, sino anem equivocats, la companyia que hi figurava la triple Sra. Quintana: aixís es, que de sentirla y de saborejar las bellas de la inspirada partitura de Chapí, se pot dir que 'ls assiduos concurrents al Teatre Fortuny, ne tenian vius desitjs.

Per aixó, al veure al primer acte, que las ilusions forjadas per cada espectador, una á una anavan per terra, y que no s'oviravan altres horitzons de més bellas perspectives pera l'esdevenir, lo silenci que en la sala d'espectacles regnava fou interromput per una remor extranya, que si no sabem com definir, no cabia duple que amenassava tempesta de debó.

En aquest acte casi tot fou dolent: per una part la triple Srta. Lluísa Perez Cabrero, ab sas veladas notas dels registres grave, mitj y agut: lo barítono Sr. Gascó entrant fora de temps en la romana; lo tenor Sr. Alcántara, pera reservarse, potser, menjantse 'ls aguts de sa partícula y per march á quadro tant trist, possehits tots los artistas de mortal fredor.

Uná nota de colors vius y brillants destacava, no obstant, en mitj de tanta nuvolada y fou la donada per la triple Sra. Perez de Isaura, qui tenia confiat l'interessant y simpátich paper de Roberto.

La Sra. Perez de Isaura, ne 's contagiá de la fredor de sos companys de fatiga: ab sa ben timbrada y agradable veu, atacá ab valentia los aguts del duo de tiple, y emeté las notas de sa «particella» ab la facilitat que caracteriza als artistas consumats, y que, á més, estan possehits ben bé del paper que interpretan: y en lo parlament, ressenyant son acte d'heroisme pera salvar al pobre naufrech Beltran, estigué felicíssima.

Si 'l propi calor d'aquesta apreciable artista arribava á desentrenyar lo negre espay, que per arreu tots creyem veure de la conxa del apuntador en endins, encara podiam esperansar que darrera la tempesta vingués lo nou y felís dia, ab sa llum esplendorosa.

Aixís succehí: en lo segon acte 'ls artistas apergueren transformats per complet: se podia dir que no eran los mateixos: lo Sr. Alcántara comensá per subrallar las frases que s'ho mereixian y atacant aquellas notas que en l'anterior semblava que li havian fet por; lo Sr. Gascó, feu gala de dots artístichs, que ho confessem, no las hi haviam adivinat; la Srta. Perez Cabrero, brodá la seva partitura ab gorgoreigs y notas siacadas; lo Sr. Banquells molt be en sa farrenya cara de jutje; y la Sra. Perez de Isaura com sempre; conservantse cada hù á la mateixa altura, arribaren al gran concertant d'acabament d'acte, lo que sortí magistralment executat.

Lo públich frenétich y neguitós pera demostrar als actors lo molt que havia gaudit en aquest número de la obra, ni tan sols esperá á que acabés, sino que aprofitant un dels compassos d'espera, després del agut vibrant, esclatá en ensordeixedors picaments de mans, tan forts estrindents y unánims com harmoniosa era

aquella compenetració de notas dels metálichs instruments ab las emesas per los cantants, aplausos que 's repetiren al acabar lo concertant y que 's feren extensius al Director Perez Cabrero y á la orquesta.

S'acabava de salvar la obra y la companyia recullia en aquell mateix instant, lo millor dels lloers á que pogués aspirar, ja que tornava la perduda confiança al cor de tots y de tothom.

Los aplausos que tampoch escassejaren en lo tercer acto del darrer acte, son bon testimoni, de que no 'ns equivoquem en nostres auguris.

Estors, si estors hi hagué, tan plausible, val la pena que 's vagi repetint, que altre es lo confort que senten artista y espectador, si entre 'ls dos s'hi estableix una corrent de simpatia que fassin que 's respectin mútuament.

F. C. E.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 4 de Novembre de 1897

Naixements

Benito Llauredó Vallespinosa, de Joseph y Ursula.

Matrimonis

Francisco Asvertid Fortuny, ab María Olivé Rivera.—Amador Guinjoan Pena, ab Mercé Pena Pascual.

Defuncions

Jaume Cervera Solé, ab Teresa Llurba Figueras.—Bartomeu Borrás Masip, 80 anys, Germanetas.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avy.—Sant Sever.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch.

Demá á dos cuarts de 8 del matí tindrà lloch la Comunió general en sufragi dels difunts y á dos cuarts de 5 de la tarde l'últim dia del Novenari de las ánimas ab sermó que predicará 'l Rvnt. Sr. Rector.

Sant de demá.—Sant Florenci.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63.80	Filipinas	
Exterior	79.70	Adnanas	97.25
Amortizable	77.	Cubas 1886	93.25
Fransas	20.50	Cubas 1890	77.
Norts	23.40	Obs. 6 0/0 Fransa	95.87
Exterior París	60.06	Obs. 3 0/0 »	53.12
París	33.70	Londres	33.65

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per comple agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos;

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63.80	Fransas	20.06
Exterior	79.70	Cubas vellas	93.12
Colonial	30.37	Cubas novas	77.12
Norts	23.45	Adnanas	97.
Obligacions Alm. nsa.	83.	Oblig. 3 0/0 Fransas.	95.87
		Filipinas	93.18

PARIS

Exterior	80.06	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	33.70	Londres	33.65
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per 'ls corredors de comers D. Joan V. lles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d'f.	00.00	diner	8 d'f.	00.00
París	8 d'f.	00.00		Marsella	06.00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias		100	0
privilegiadas al 5 per cent.		415	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 4

De Bilbao y esc. vap. «Cabo Tortosa», ab efectes, consignat á don Marián Peres.

Despatzadas

Pera Cette vap. «Correo de Cartagena», ab vi.

Pera Marsella y escalas vap. «Cabo Tortosa», ab efectes.

Pera Londres y escalas vap. «Campeador», ab efectes.

ANUNCIOS PARTICULARES

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honorificas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Bell'Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l'ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 5.

Telegramas expeditos per lo general Blanco, dinhen que son Estat Major ha publicat circulars en las que sistéticamente se declara que:

Se protegerán las personas de cultivos, donantse pera aixó las necessarias atribuciones als comandants militares.

S'atendrá com es degut als ferits y malalts á quins se prodigarán los remeys necessaris.

Als ganaders se 'ls facilitarà lo que pugan recullir sos bestiaris, aixís com que pugan realisar sa venda, procurantse que ho adquireixin las tropas.

Se protegerá en Orient lo cultiu del café y cacao, donantse facilitats pera la saíra.

Aixís mateix se procurará desapareixin las trabas á la circulació ferroviaria.

Han arribat á la Cort los autonomistas Marcos Garcia y Puyver.

A Hortes, provincia de Hñesca, ha ocorregut una explosió de dinamita.

S'ignoran details, sapiguentse únicament que ha sigut en un escola.

La comissió de diputats de la Unió Constitucional que ha visitat al Sr. Sagasta, era presidida per lo senyor Apezteguía, qui ha fet al President algunas observacions aprop la nova política colonial, havent contestat lo Sr. Sagasta que al pajar al poder lo partit liberal no ha fet ab arreglo á un programa determinat y ab lo qual se procurará arribar á la pau.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companya d'opera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avny.—7.º d'abono.—Se posará en escena la aplaudida sarsuela en 3 actes dels senyors Ramos Carrión y mestre Chapí, «La Bruja».—Del segon al tercer acte debut de la aplaudida primera Tiple Srta. D.ª Avelina Corona, ab la gran ária del acte tercer de la aplaudida ópera, «Un ballo in maschera».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 9.06.—Terde: 2.32, 3.45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 10.46.—Terde: 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus a Barcelona:

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:11 t. mercaderías, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 7:04 t. — 5:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:27 m. — 8:00 m. — 12:08 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:50 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 2:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicos», per id., 2
- «Alcoves», monografia, per id., 2
- «Poésias», per Manel Marinello, 2
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdager, 2
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L'Aglenya», per Ramon Masferrer, 2
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 2
- «La Fada», per id., 2
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 2
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 2
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 2
- «Poésias», de Joan Maragall, 2
- «Alades», per Emili Guanyabens, 2
- «Fructidors», drama, per Ignaci Iglesias, 2
- «Montalban», per Bosch de la Triaxeria, 2
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 2

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
- «Tascant per les Serres», per J. L. Pons y Masaveu, 12
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
- «Obras dramáticas de la biblioteca del Teatro Regionalista», a meytat de preu.
- «Cansons Catalanes», harmonisades per Enrich Moren, han sortit: 2 rals.
- «Sant Ramon», 2
- «Plan», 2
- «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golbe, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeris.

BANCA HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 11/2 per cent d' interès anyal amortisables a llarch plasso de 5 a 50 anys. Ab garantia de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anyalitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera lo propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital. Ademés, lo Banca accepta en cualesvol época lo reembols total ó parcial del préstam. No importa que las fincas estiguin hipotecadas. No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran a dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

BOLSA DE REUS

Ext. París	100
Ext. Londres	100
Ext. Madrid	100
Ext. Barcelona	100
Ext. Valencia	100
Ext. Tarragona	100
Ext. Reus	100
Ext. Vilafranca	100
Ext. Vilanova	100
Ext. Lleyda	100
Ext. Vimbodí	100
Ext. Mora	100
Ext. Tarragona a Reus	100
Ext. Reus a Tarragona	100
Ext. Tarragona a Valencia	100
Ext. Valencia a Tarragona	100

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plissa facilitats per se co. Treball de comers D. Joan Vilas. D. Joan Llanudo y D. Joan Vilas.

Accions	100
Ext. París	100
Ext. Londres	100
Ext. Madrid	100
Ext. Barcelona	100
Ext. Valencia	100
Ext. Tarragona	100
Ext. Reus	100
Ext. Vilafranca	100
Ext. Vilanova	100
Ext. Lleyda	100
Ext. Vimbodí	100
Ext. Mora	100
Ext. Tarragona a Reus	100
Ext. Reus a Tarragona	100
Ext. Tarragona a Valencia	100
Ext. Valencia a Tarragona	100

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m. De id. directe 10:30 t. De id. id. 11:30 t. De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t. De Madrid y Zaragoza 9:30 n. De Lleyda y Huesca 7:30 n. NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 27 de Novembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m. Pera id. a las 2:00 t. Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens a 5 m. Pera id. id. (per idem) a las 2:00 t. Pera Tarragona, directe a las 7:00 n. Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y sas lineas a las 8:00 m. Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t. Los pobles servits per postens a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en les buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donat sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Retornat al domicili de Reus a Salou
Servy de trens que regira desde 1 dia 1 de setembre de 1897.
SORTIDAS DE REUS.—Mat: 4:10, 9:08.—Tard: 3:30, 8:15.
SORTIDAS DE SALOU.—Mat: 4:58, 10:16.—Tard: 6:10.—Nit: 7:35.
Las horas se regiran per lo meridí de Madrid.
Imp. de G. Ferrando.—Plaza de la Constitució.